

Všechno je, jak má bejt

Rudolf Burda a jeho příběh z ohně, kovu, skla
a kamene, z nichž dělá něco, co tu ještě nebylo.

PETR ŠIMŮNEK, FOTO: ANNA MRÁZEK KOVAČIČ

Do zlatavě jantarové skleněné koule se opírá paprsek večerního jarního slunce a zalévá jednu z nejslavnějších místností Česka měkkým světlem. Objímá půlkulatou zástěnu z makasarového dřeva, odráží se zpátky do skleněného artefaktu a spojuje je v jedno – jako by tahle krása ve tvaru koule odjakživa a vždy žila s vilou Tugendhat a její slavnou jídelnou.

Je tady přítom jen pár hodin.

Je jedním z devíti děl, která z její energie a odkazu architekta Mies van der Roho vytvořil sochař Rudolf Burda a do

nejznámější vily naší země se na ně přišla podívat elita českého byznysu a sběratelů. Kurátorka téhle mimořádné výstavy Lenka Lindaurová k Burdově dílu říká, že je v něm něco, co dělá umění uměním – libozvučně francouzsky řečeno „je ne sais quoi“, něco speciálního, nepopsatelného.

Asi na tom něco bude. Většina z vystavené devítky děl se hned ten večer prodá. Za stovky tisíc, za nižší miliony korun.

Díla Rudolfa Burdy si už dříve objednal Petr Kellner, sultánové a vládci Orientu, jeho téměř sedmimetrová skulptura stojí před sídlem slavné firmy Leica. Cestu do

Tugendhatu a sbírek movitých lidí přitom ukul v potu, ve výhni a na kovadlině.

Rudolf Burda je totiž původně umělecký kovář, absolvent střední uměleckoprůmyslové šperkařské školy v Turnově. Umění neprodává déle než deset let, žíví se jím teprve posledních pár roků. Léta předtím za něj nic nekasíroval, ale naopak utrácel za jeho výrobu. Ve sklárnách, kovárnách, kde si platil hodiny a hodiny u pece a tvořil jenom sám pro sebe.

I když ve svém díle vzývá vesmír, dívá se zasněně do mraků, kouzlí s magií čísel a propojuje minimalismus, geometrii a čistotu s živly skla, kamene i kovu, stojí nohama pevně na zemi, jako někdo, kdo se prostě žíví rukama. „K umění jsem se propracoval přes řemeslo. Pořád si myslím, že umění je od slova umět. Ale i tak jsem tátoví vždycky tvrdil, že se budu žívit jako umělec, sochař, a budu mít díla po celém světě. Když tohle říkáte jako sedmnáctiletý student střední šperkárny, uměleckej kovář, může to znít bláznivě, ale já tomu věřil a i táta se jen tak spokojeně usmíval. Nevím, jestli jsem ho přesvědčil, ale podporoval mě ve všem a vždycky říkal: Všechno je, jak má být,“ vypráví Rudolf Burda, jak se z kovárny v Mladé Boleslavi propracujete do světových galerií a domovů nejúspěšnějších lidí nejen Česka.

Tady ve vile Tugendhat si, obut do nových tenisek Off White, v džínách, triku a rozepnuté košili, naděluje pořádný dárek k blížící se padesátce, plní si sen.

„Tahle vila je moje láska. Fascinuje mě. Je to pro mě obrovská čest, že jsem z jejího odkazu, z její energie, z barev, průhledů a materiálů mohl něco vytvořit a vystavit to právě tady,“ říká veselý, urostlý Burda, kterého je v každé vile a v každé místnosti hned plno.

Zažívá teď asi nejnabitější období žívota. V polovině června otevře další výstavu, tentokrát v Litomyšli. Zakázek od klientů, sběratelů a firem má na dva roky dopředu, v Česku ho už zastupuje galerista – Kodl Contemporary –, se zahraničními galeriemi připravuje

projekty třeba v Tokiu. U rodinného domu na předměstí Mladé Boleslavi, v němž žije už pátá generace Rudolfů Burdů, dostavěl vlastní ateliér, který mimochodem trošičku vypadá jako malá vila Tugendhat. Geometrické tvary, barevná střídmost a čistota, propojení interiéru se zahradou, která teď v květnových dnech vypadá s krásnou rozkvetlou třešní jako reklama na české jaro. A taky na rodinnou tradici.

„Tady jsem se naučil ctít přírodu, ale taky řemeslo. Děda i táta byli čalouníci, táta měl upracované ruce,

díval jsem se na ně celý život. Mám rád preciznost, milimetrovou přesnost řemesla, to mi zůstalo i v umění,“ vypráví Rudolf Burda, toho jména čtvrtý (pátý nositel je jeho syn) a z povídání je cítit hrdost na rodinu i řemeslnický původ.

Sám se dlouhé roky řemeslem živil v Česku i v Americe. „Tam to byla klasická těžká kovařina, brány, ploty, spousta naší práce je vidět třeba v Beverly Hills. Poznal jsem tam kus světa, hned jsem se na kalifornském slunci jako bělouš z Boleslavi spálil a naučil se spoustu věcí. Ale

už tam mě to táhlo k vlastním autorským věcem,“ vzpomíná Burda na začátky devadesátých let v horku kovářské pece.

Její živel – oheň – ho přivedl i ke sklu. „Hrávali jsme si poblíž skláren v Jizerkách, se sklíčky, díval jsem se skrz ně do sluníčka a fascinovalo mě to. To světlo, tajemství. V peci je to, jako když vzniká vesmír, v té výhni se něco rodí...“, říká Burda a ohněm je očividně uhranutý. „Do skláren jsem jak v maniakálním vnuknutí jezdil každou volnou chvíli. Živil jsem rodinu, kovářské řemeslo živilo nás všechny, ale mě to táhlo tam. Chtěl jsem dělat vlastní věci, umění a lovil jsem peníze ze šuplíků, abych si mohl ve sklárně blbnout. To je můj sen. Odněkud z vesmíru přijde myšlenka a já ji zhmotním. Stvořím něco, co do té doby neexistovalo,“ vypráví Burda.

První umělecké objekty stvořil už před víc než třiceti lety. „Udělal jsem tři velké skulptury se skleněnými kachlemi, ukázal to pár lidem. Ale teprve někdy před deseti jedenácti lety jsem našel odvahu a přinesl jednu vázu do galerie Modernista. Prostě jsem tam z ulice nakráčel, jestli by to nechtěli, byla to váza inspirovaná architektem Krohou, který u nás postavil krásnou funkcionalistickou průmyslovku. Vzali to do komise a za týden se ozvali, že to prodali a že by rádi další věci,“ vzpomíná na svoje první prodeje Rudolf Burda, který

do té doby neznal jediného galeristu. „Zlom pak přišel v Dubaji, na výstavě Index Exhibition. Přivezl jsem tam skleněný objekt Abyssus a viděl, že lidi mají o moje věci zájem, dostal jsem první zakázky a ultra zajímavé kontakty na Blízký východ a do Asie. Tím se to nastartovalo a rozjelo.“

Burda má dnes galeristy na významných trzích, jako je Singapur, mezi jeho sběratele patří bohatí investoři z ropných zemí, princové. „Když se mě někdo zeptá, Rudo, jak jsi to udělal, že ses dostal ke králům a sultánům? Říkám, musíš bejt umanutej. Urputnej. Musíš to prostě strašně chtít a jít si za tím. Udělat všechno. Chodit za lidma. Volat jim. Nikdo tuhle práci za tebe neudělá,“ popisuje svůj přístup k umění a byznysu. „Ale nehrály

Forbes

ÚPLNĚ NEJLEPŠÍ KRAJ

6 | 7 | 2023

**GRANDHOTEL PUPP
KARLOVY VARY**

**EVENT
NA PODPORU
RESTARTU
KARLOVARSKÉHO
KRAJE**

POKUD MÁTE ZÁJEM O VSTUPENKU NA TUTO AKCI, NAPIŠTE NA EVENT@FORBES.CZ

AV PARTNER

PARTNER REGISTRACE

jsme jenom dávat pozor, abychom ji správně nastavili, aby nezapálila panu majiteli mercedes," směje se dnes Burda. Zakázku instaloval dva dny před otevřením a byla to skvělá reference. „Pak už jsem vystavoval všude po světě.“ A v Praze si jeho dílo vyhlédl i tehdy nejbohatší Čech, Petr Kellner. Když na to přijde řeč, Burda malinko znejistí a nechce o tom moc mluvit. „Petr viděl moje dílo Multiversum, a já pro něj a PPF udělal sochu Nebessloop. Bohužel se instalovala, až když už s námi na Zemi nebyl," říká Burda o svém vztahu s Kellnerem a o skoro devítimetrové nerezové skulptuře v pražských Dejvicích.

v tom roli prachy. Živil jsem se dobře řemeslem. Mě to prostě jen bavilo a baví, to tajemství zrodu, lidi si ale mysleli, že mi hrabe, když do toho ty peníze strkám.“

A pak přišla Leica. Sám šéf slavné optické firmy Leica Andreas Kaufmann dostal na Burdu doporučení od obchodnice s uměním ve Vídni a oslovil ho. Big Rotation, tak se jmenuje Burdova socha pro Leicu, pak byla i zásadní obrat v jeho kariéře. Zakázku, kterou by chtěl mít v portfoliu leckterý světový umělec, dostal „husita z Čech“, jak sám sebe viděl Burda, když poprvé v životě začal jezdit na jednání do světově proslulé firmy. „Trvalo mi to pak rok a půl, než jsem to dal dohromady. Se sklářem Zdeňkem Lhotským jsme udělali sedmdesáticentimetrovou skleněnou čočku, největší, co Leica má. Museli

Čerstvý padesátník teď připravuje zakázky srovnatelné s průlomovou sochou pro Leicu, ale zatím o nich mluvit nemůže. Ani s padesátkou nechce nikterak bilancovat. „Ne, že bych o tom čísle nevěděl. Ale nemám z něj žádnou hlavu, na nějaký sebehodnocení mám dost času. Nijak zvlášť to slavit nebudu. Jsem spokojený, žiju ve svobodné zemi, kde je většina lidí šťastnejch. Mám skvělou ženu, dvě zdravé děti. Můžu koukat na vlnění na hladině vody, jít na houby, být ve spojení s přírodou. A vyjít na zahradu a stříhat stromy, tam, co to dělal už můj děda a můj taťka. Cítím a ctím kontinuitu. Všechno je, jak má být, jak by mi řekl táta,“ uzavírá Rudolf Burda, umělec zrozený u kovadliny. **📍**

GRANDHOTEL
PUPP

CARLSBAD
1701

„V grandhotelu může ráno
trvat celé dopoledne.“

Nada & Jaromír

Více na www.pupp.cz/navsteva

